(*b*) if so, when the work would be taken up ?

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity)

(*a*) Preliminary plans and estimates have been prepared.

(b) The work will be taken up as and when funds are available.

RURAL ELECTRIFICATION PROGRAMME FOR BASAVA KALYANA BHALKI-TALUK

526. SRI BAPU RAO ANANDA RAO (Basavakalyan) —

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) the stage of consideration of the proposal of the Rural Electrification Programme for Basavakalyana Bhalk Taluk in Bidar District,

(b) the number of villages already covered by this programme in Basavakalyan taluk, Bidar District.

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity)

(*a*) The Rural Electrification Scheme for Bhalki taluk has been sent to the Rural Electrification Corporation for sanction on 15-2-74 while that for Basavakalyan taluk will be sent to the Corporation during March 1974.

(b) The proposed scheme for Basavakalyan covers electrification of 40 villages.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Re. fire accident in Hospet City on 2nd March 1974

SRI B. SATHYANARAYANA SINGH (Hospet). -I call the attention of the Chief Minister to the fire accident that occured in Hospet City on 2nd March, 1974

SRI MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Education).—on behalf of the Chief Minister, I make the folwing Statement.

It is reported that on 2nd March 1974, at about 4-45 P.M. a fire broke out in the slum area at Siddalingappa's Chowk, Hospet Town. The Deputy Superintendent of Police rushed the suot immediately

with available policemen and cordoned off the area and also arranged for guarding the scene of fire till the inmates removed their belongings.

In ormation regarding the above fire w s received at the Hospet Fire Station at about 5-34 P.M Immediately, two tanker units were turned outfrom Hospet Fire Station, and they reached the spot within three minutes(5-37 P.M.) and went into action. The fire was un-controlable in the initial stage due to high velocity ofthe wind and constant change in its direction. For a while, there was slight dislocation in the fire fighting operation due to the clogging of the suction intake by the floating moss in the well which was the only water source available in the vicinity. However, the difficult was over-come by sending one of the tanker units to a canal situated at a distance of 3 k.m., from the spot and watre was relayed through hose-pipes thereby ensuring continuous supply of water without any breake. Due to the efforts of the police and Fire Force personnel, the fire was brought under control by about 8-30 P M. and it was completely extinguished by about 1 A.M. on night of 2nd/3rd March 1974.

As a result of the above fire, 193 huts were completely burnt, resulting in damage to the extent of about Rs. 1,36,300/-. There was no loss of human life. The cause ofthe fire is under investigation.

Two fire units have been alloted to the Fire Station at Hospet and both of them worked satisfactorily during the fire fighting operation on 2nd March 1974, The Superintendent of Police, Bellary also visited the place and examined witnesses. No one complained of any failure on the part of the police or the Fire Force Personnel is handling the situation. As such, the allegations made against the police and Fire Service officials are unfounded.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಮುವ್ವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರುವ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾರದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಮೆಜರುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾಲಂಟರಿ ಕಾಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಇತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪೆಲ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದಾಗ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡು ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಲೇಔಟು ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯರಣಸಿಂಗ್.—ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಲುಪಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನಾದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಆದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ.

SRI K. H. PATIL —I am very sorry that I am late by 2 or 3 minutes because I was held up in a meeting. I have no objection if my questions are postponed. But I am very sorry for the inconvenice caused.

MADAM SPEAKER.—All the Questions relating to Food and Forest will be taken up tomorrow.

NOTICE OF ADJOURNMENT MATION

Re, Inadeguate Supply of Fertilosrs in the State

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್ ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ತವಂಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯೊಂದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಎಕರೆಗೆ ೫ ಕೆ ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮೇಜ್ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿಲ್ಡ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತು ಬೀಜದ ಹಂಚಿಕೆಯೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಂತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹಾಸನದಿಂದ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಾಫಿ ಕ್ಯೂರ್ರ್ಸ್ ಮಾಡುವವರ ಮೂಲಕ ಈ ಮೊದಲು ಗೊಬ್ಬರದ ಹಂಚಿಕೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾನ್‌ಟೇಷನವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತವಂಗೆ ಇಷ್ಟು ಬಂದ ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸಾನ್–ಪೂಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್‌ನ್ನು ಹೆಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರೆ 'ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್'ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್‌ನ ಬೆಲೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು 'ಇದೇ' ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೪೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಯಥೇಚ್ಚವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಏನೆಂದರೆ ನಾನ್–ಪೂಲ್ ಮೆನ್ಯೂರನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಯಾವ ಯಾವ ಡೀಲರ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ, ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾನ ಟೇಷನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರ ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಟಿಕ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೇ ನಾನ್–ಪೂಲ್ ಮೆನ್ಯೂರನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಇಂಡಿವಿಜ್ಯು